

*Приватизація допомогла забезпечити
роботою сотні людей з містечка Квасилів
у Рівненській області*

Виїхали на диванах

На приватизацію у 2007 році ВАТ «Рівнесільмаш» виставлено зі збитками, боргами і непогашеними кредитами. Підприємство сільськогосподарського машинобудування, що спеціалізується на випуску машин малої механізації – тракторних причепів та автокормовозів, рік за роком здавало позиції: величезні площі, які треба було обслуговувати, неконкурентна продукція, яка не давала можливості максимально ефективно використати ці величезні площі. Замкнене коло – типова картина. А далі?

«Якби тоді не приватизували, було б набагато гірше», – говорить голова правління ПАТ «Рівнесільмаш» **Роман Басараб**.

До речі, за статистикою, яку часто наводить Голова Фонду державного майна України Ігор Білоус, 60% підприємств, які вчасно не передають на приватизацію, стають банкрутами.

Ситуація із ПАТ «Рівнесільмаш» вирішилась за принципом «краще пізно, ніж ніколи». Як зазначає Роман Басараб, держава не має засобів для розвитку своїх підприємств. «Немає грошей, немає управлінців, ніхто в міністерствах не буде займатися тим, щоб зберегти виробництво чи розвивати його. Зусиллями директора ситуацію можна втримати певний час, але цього замало», – пояснює керівник тепер уже приватизованого підприємства.

У конкурсі з продажу 38% акцій ВАТ «Рівнесільмаш» взя-

ли участь три компанії, а переможцем стало ТОВ «Морган Феніче» (компанія американського походження з Івано-Франківською пропискою). За пакет акцій інвестор заплатив майже 22,3 млн грн (номінальна вартість становила 0,4 млн грн). «Ціна на той час була досить високою, втім інвестор погодився – його цікавило це підприємство», – видає стратегію американського покупця пан Басараб.

Слід зазначити, що задовго до конкурсу акції ПАТ «Рівнесільмаш» продавалися на аукціоні за компенсаційні майнові сертифікати, і частина акцій стала власністю пана Франкліна Дункана МакМахона, громадянина США, який після приватизації об'єкта став власником контрольного пакета акцій товариства.

Нове життя колишнього гіганта

За звітами Регіонального відділення Фонду державного майна України по Рівненській області (далі – РВ), протягом 5 років інвестор виконував зобов'язання за договором, тобто проблем з новим власником не було. Уже через кілька місяців після конкурсу РВ звітувало, що покупцем 38% акцій ВАТ «Рівнесільмаш» виконуються умови, передбачені договором купівлі-продажу, зокрема: збережено вид економічної діяльності підприємства (виробництво причепів тракторних та автокормовозів); дохід від реалізації продукції за I квартал 2008 року становив 2 558,3 тис. грн., або 30% від зазначеної в договорі суми; погашена кредитор-

Борги державного підприємства та інвестиції в нього коштували інвесторів в кілька разів дорожче за акції

ська заборгованість та страхові внески; відсутня заборгованість з виплати заробітної плати.

«Також виконуються фіксовані умови договору купівлі-продажу, зокрема, погашено кредиторську заборгованість підприємства до Державного бюджету України у розмірі 355,7 тис. грн; своєчасно погашено кредити, надані комерційними банками, у розмірі 500 тис. грн; проводиться освоєння нових та підвищується якість наявних видів продукції (тракторних та автомобільних причепів), – зазначено в офіційному звіті РВ. – Крім того, на підприємстві впроваджуються прогресивні технології механізації та автоматизації виробництва. На ці роботи витрачено майже 1 млн грн. Проведено ремонт резервної силової електролінії для живлення селища. Також виконуються умови чинного колективного договору. Збережено 242 робочих місця».

Тональність звітів Фонду за п'ять років контролю не змінилась. У 2013 році сторони підписали підсумковий звіт перевірки виконання зобов'язань, за яким договір купівлі-продажу акцій ВАТ «Рівнесільмаш» знято з контролю. За даними звіту, фактично одержаний дохід від реалізації продукції перевищив планові показники майже на 12 млн грн, а на підприємство надійшли не передбачені договором інвестиції в сумі 5,5 млн грн.

Дивани на причепах

«Рівнесільмаш» сьогодні більш відомий виробництвом... меблів, а не тракторних причепів. Якщо зайти на сайт підприємства, то й причепа, й дивани в каталозі продукції представлені поруч. Зараз не приховують, що інвестор йшов на приватизацію, вже маючи плани про меблеву фабрику. Виробничі площі у 200 тисяч квадратних метрів підпри-

ємства, напевне, були потрібні за потягу до гігантоманії у колишньому СРСР, але виявилися незадіяними в умовах ринкового середовища. Хоча до приватизації тут навіть намагались збирати автомобілі «Жигулі». У результаті приватизації кілька десятків тисяч квадратних метрів площ підприємства стали повноцінним виробництвом диванів, а не притулком для песиків-безхатків.

Степан Горбатюк, новообраний селищний голова Квасилова, де розташований «Рівнесільмаш», у коментарях «Бюлетеню про приватизацію» зазначив, що сподівається на більше завантаження виробничих площ. «Я колись працював на «Рівнесільмаші», це величезна територія, і хотілося б, аби вона вся була задіяна, – говорить селищний голова. – Утім, лише виробництва причепів тут недостатньо. Потрібно шукати нові технології і нові види продукції».

У свою чергу Роман Басараб каже, що ідей і проектів багато. У квітні 2009 року Рівненська ОДА і власники заводу підписали угоду про перетворення майнового комплексу ВАТ «Рівнесільмаш» на технопарк «Rivne Industrial Holdings». Тоді домовилися разом шукати інвесторів для запуску проектів в індустріальному комплексі.

«Але розвернутися на повну потужність заважають економічна та політична ситуації в країні, – каже пан Басараб. – Тому всі сили спрямовані на виробництво, яке може приносити прибуток. Тим більше, що продукція підприємства йде на експорт.

Потрібно йти за світовим досвідом: мінімум державних підприємств і конкуренція на ринку

А взагалі, реалії не такі, як нам би хотілося, і цей рік видався дуже важким».

За таких умов неважко здогадатися, яке виробництво виживе в першу чергу, – меблеве чи машинобудівне.

Начальник РВ Фонду по Рівненській області **Володимир Іванов** зазначає, що ринок підказує, що виробляти і в якому напрямі розвиватися.

«Інвестор викупив пакет, освоює виробничі площі. Є інвестиції, створюються робочі місця, є надходження до бюджету – це позитив приватизації. І приватний власник швидше орієнтується, що потрібно ринку, що на ньому користується попитом», – каже Володимир Іванов.

А що потрібно самому інвесторові?

«Щоб не заважали, – каже Роман Басараб і додає. – У нашому випадку все було лояльно. Від чиновників багато залежить і від місцевої влади, і ми раді, що ніхто не ставив палиці в колеса».

За словами керівника підприємства, небагато людей розуміють, що таке ринкова економіка, перехідне суспільство, тому й налаштовані проти приватизації.

«Тим не менше, потрібно йти за світовим досвідом: мінімум державних підприємств і конкуренція на ринку», – підкреслює Роман Басараб.

«Сьогодні втілюються в життя багато задумів. Можливо, щось не вдасться, звісно, будуть критикувати, але якщо нічого не робити, то й результату не буде», – говорить керівник ПАТ «Рівнесільмаш», яке отримало свій шанс на розвиток.

